

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КОНСТИТУЦІЙНОГО ТА ТРУДОВОГО ПРАВА



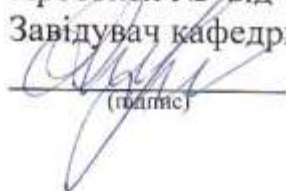
ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету

Т.О. Коломоєць
(ініціали та прізвище)
«05» вересня 2016

КОНСТИТУЦІЙНІ ПРАВА, СВОБОДИ І ОБОВ'ЯЗКИ ЛЮДИНИ І
ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ
підготовки бакалаврів
спеціальність 081 «Правознавство»

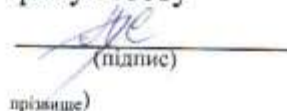
Укладач к.ю.н., доц.. Верлос Н.В.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри конституційного
та трудового права
Протокол № від «28» серпня 2016 р.
Завідувач кафедри


(підпис)

Г.С.Журавльова
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною
радою юридичного факультету
Протокол № 1 від 05 вересня 2016 р.
Голова науково-методичної ради
факультету


(підпис)
прізвище)

Серета А.М.
(ініціали,

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – українських: 1 європейських: 1,5	Галузь знань: 0304- право	Варіативна	
	Напрямок підготовки 6.030401 "Правознавство"		
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: написання реферативних матеріалів		Семестр	
Загальна кількість годин - 54		4 -й	4 -й
		Лекції	
		10 год.	6 год.
		Семінарські	
		16 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		14 год.	44 год
		Індивідуальні завдання: 14год.	
		Вид контролю: залік	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2 самостійної роботи студента – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/ 1

для заочної форми навчання – 1/ 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

“Конституційні права, свободи і обов’язки людини і громадянина в Україні” – курс, вивчення якого прискорює процес гуманізації освіти в Україні, правового виховання, формування особистості та розвитку студентів як повноправних членів громадянського суспільства. **Метою курсу** “Конституційні права, свободи і обов’язки людини і громадянина в Україні” є розуміння та усвідомлення як своїх прав і обов’язків, так прав і обов’язків інших членів сучасного українського суспільства в умовах та з урахуванням особливостей розвитку держави. Розвиток знань у сфері міжнародно-правових стандартів прав людини; у сфері реалізації, охорони та захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина в Україні, а також підвищення рівня громадянської правосвідомості та правової культури є одним з шляхів ефективнішої демократизації та інтеграції України в Європейське співтовариство.

Завдання курсу “Конституційні права, свободи і обов’язки людини і громадянина в Україні”: ознайомити з механізмом реалізації, охорони та захисту конституційних прав, свобод і обов’язків громадянами України та іншими особами; розкрити зміст конституційно-правових актів, що містять правові шляхи охорони та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні.

В результаті вивчення курсу **студенти повинні знати:**

- зміст Конституції України, основних міжнародних актів та інших законодавчих актів про права, свободи та обов’язки в Україні;
- поняття та ознаки конституційних прав, свобод та обов’язків в Україні;
- правовий зміст кожного права, свободи та обов’язку, закріплених Конституцією України;
- національні та міжнародні способи захисту конституційних прав, свобод та обов’язків громадянами України.

Вміти: користуватися понятійним апаратом науки про права людини; вільно орієнтуватись у нормативному матеріалі, швидко знаходити потрібну норму в Конституції України, міжнародних та інших конституційно-правових актах про права, свободи та обов’язки в Україні; захищати порушені права і свободи людини і громадянина на регіональному, загальнодержавному та міжнародному рівні; оволодіти навичками самопідготовки (семінарські заняття) та написання наукових робіт (реферати, доповіді, та ін.), а також, приймати участь у наукових дискусіях, науково-практичних конференціях, круглих столах та ін.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль I. Конституційно-правова регламентація прав, свобод та обов’язків людини і громадянина в Україні

Тема 1. Конституційно-правові засади прав, свобод та обов’язків людини і громадянина в Україні

Тема 2. Особисті (громадянські) права та свободи людини і громадянина

Тема 3. Політичні права та свободи людини і громадянина

Тема 4. Економічні права та свободи людини і громадянина

Змістовний модуль II. Механізми забезпечення конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина

Тема 5. Соціальні і екологічні права та свободи людини і громадянина

Тема 6. Культурні права та свободи людини і громадянина

Тема 7. Конституційні обов'язки людини і громадянина

Тема 8. Функціональна роль органів державної влади, їх посадових осіб, громадських об'єднань та міжнародних установ у механізмі забезпечення конституційних прав та свобод людини і громадянина в Україні

Тема 9. Фактори ефективності розвитку інституту конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с/п	лаб	інд	с.р.		л	с/п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль I. Конституційно-правова регламентація прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні												
Тема 1. Конституційно-правові засади прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні	2	0	0	0	0	2	5	0	0	0	0	5
Тема 2. Особисті (громадянські) права та свободи людини і громадянина	8	2	2	0	2	2	7	2	0	0	0	5
Тема 3. Політичні права та свободи людини і громадянина	8	2	2	0	2	2	7	0	2	0	0	5
Тема 4. Економічні права та свободи людини і	6	2	2	0	0	2	7	2	0	0	0	5

громадянина												
Разом за змістовим модулем 1	24	6	6	0	4	8	26	4	2	0	0	20
Змістовний модуль II. Механізми забезпечення конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина												
Тема 5. Соціальні і екологічні права та свободи людини і громадянина	6	2	2	0	2	0	7	2	0	0	0	5
Тема 6. Культурні права та свободи людини і громадянина	6	0	2	0	2	2	7	0	2	0	0	5
Тема 7. Конституційні обов'язки людини і громадянина	6	0	2	0	2	2	5	0	0	0	0	5
Тема 8. Функціональна роль органів державної влади, їх посадових осіб, громадських об'єднань та міжнародних установ у механізмі забезпечення конституційних прав та свобод людини і громадянина в Україні	6	2	2	0	2	0	5	0	0	0	0	5
Тема 9. Фактори ефективності розвитку інституту конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні	6	0	2	0	2	2	4	0	0	0	0	4
Разом за змістовим модулем 2	30	4	10	0	10	6	26	2	2	0	0	24
Усього годин	54	10	16	0	14	14	54	6	4	0	0	44

5. Теми лекційних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Конституційно-правові засади прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні	-	2
2	Особисті (громадянські) права та свободи людини і громадянина	2	-
3	Політичні права та свободи людини і громадянина	2	-
4	Економічні права та свободи людини і громадянина	2	-
5	Соціальні і екологічні права та свободи людини і громадянина	2	-
6	Культурні права та свободи людини і громадянина	-	2
7	Функціональна роль органів державної влади, їх посадових осіб, громадських об'єднань та міжнародних установ у механізмі забезпечення конституційних прав та свобод людини і громадянина в Україні	2	-
8	Фактори ефективності розвитку інституту конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні	-	2
	ВСЬОГО	10	6

6. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Конституційно-правові засади прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні	-	2
2	Особисті (громадянські) права та свободи людини і громадянина	2	-
3	Політичні права та свободи людини і громадянина	2	-
4	Економічні права та свободи людини і громадянина	2	-
5	Соціальні і екологічні права та свободи людини і громадянина	2	-
6	Культурні права та свободи людини і громадянина	2	2
7	Конституційні обов'язки людини і громадянина	2	-
8	Функціональна роль органів державної влади, їх посадових осіб, громадських об'єднань та міжнародних установ у механізмі забезпечення конституційних прав та свобод людини і громадянина в Україні	2	-

9	Фактори ефективності розвитку інституту конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні	2	-
	ВСЬОГО	16	4

7. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Конституційно-правові засади прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні	2	5
2	Особисті (громадянські) права та свободи людини і громадянина	2	5
3	Політичні права та свободи людини і громадянина	2	5
4	Економічні права та свободи людини і громадянина	2	5
5	Соціальні і екологічні права та свободи людини і громадянина	-	5
6	Культурні права та свободи людини і громадянина	2	5
7	Конституційні обов'язки людини і громадянина	2	5
8	Функціональна роль органів державної влади, їх посадових осіб, громадських об'єднань та міжнародних установ у механізмі забезпечення конституційних прав та свобод людини і громадянина в Україні	-	5
9	Фактори ефективності розвитку інституту конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні	2	4
	ВСЬОГО	14	44

8. Індивідуальні завдання

Написання реферативних матеріалів з дисципліни

1. Право на достатній життєвий рівень: проблеми гарантування і забезпечення Українською державою.
2. Право на охорону здоров'я: соціальний і економічний аспекти.
3. Право на медичну допомогу та медичне страхування: проблеми практичної реалізації.
4. Конституційно-правові засади права на безпечне для життя і здоров'я довкілля.
5. Культурні права та свободи людини і громадянина: поняття, особливості та законодавче закріплення.
6. Конституційне закріплення права на освіту.

7. Система та рівні освіти в Україні. Права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу.
8. Основні напрями реформування освіти в Україні.
9. Вища освіта в контексті Болонського процесу.
10. Мовна політика в Україні: необхідність захисту і розвитку державної мови.
11. Право на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності: поняття та конституційно-правова регламентація.
12. Свобода літературної, художньої наукової і технічної творчості.
13. Зміст правового захисту інтелектуальної власності громадян, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів.
14. Поняття, сутність та зміст екологічних прав і свобод людини та громадянина.
15. Право на доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя, з питань, що стосуються довкілля (Організація Конвенція ЄЕК ООН, 1998, ратифікована Україною 1999).
16. Конституційні обов'язки громадян: правова сутність, зміст та конституційно-правова регламентація.
17. Види конституційних обов'язків в Україні.
18. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів як один з основних обов'язків громадян України.
19. Конституційний обов'язок не заподіювати шкоди природі та культурній спадщині, відшкодувати завдані збитки.
20. Конституційно-правовий зміст обов'язку людини і громадянина сплачувати податки і збори.
21. Інститут Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
22. Право на звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Порядок звернення до Уповноваженого за захистом своїх прав. Процесуальні строки розгляду справ Уповноваженим.
23. Акти Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
24. Захист конституційних прав і свобод в судових органах. Право на правосуддя.
25. Роль Конституційного Суду України в процесі реалізації, охорони та захисту прав, свобод і обов'язків, закріплених Конституцією України.
26. Форми та порядок звернення громадян України та інших осіб до Конституційного Суду України. Документальне оформлення звернення до Конституційного Суду.
27. Міжнародна інституціональна правозахисна система: загальна характеристика.
28. Роль діяльності Європейського суду з прав людини в забезпеченні конституційних прав і свобод людини і громадянина в Україні.
29. Правова сутність факторів ефективності розвитку інституту конституційних прав, свобод і обов'язків людини і громадянина.
30. Основні види факторів ефективності розвитку інституту конституційних прав, свобод і обов'язків людини і громадянина.

31. Політичні, соціально-економічні, національно-культурні фактори ефективності розвитку інституту конституційних прав, свобод і обов'язків людини і громадянина.

9. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи розповідь, лекцію, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення. Такий метод якнайширше застосовують для передавання значного масиву інформації. Його можна використовувати для викладення й засвоєння фактів, підходів, оцінок, висновків.

Репродуктивний метод. Ідеться про застосування вивченого на основі зразка або правила. Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи будь-які джерела й засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Студенти стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Частково-пошуковий, або евристичний метод. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над програмами (зокрема й комп'ютерними) та з навчальними посібниками. Такий метод, один з різновидів якого є евристична бесіда, - перевірений спосіб активізації мислення, спонукання до пізнання.

10. Методи контролю

Модульне навчання – навчання засноване на диференціації навчального матеріалу з метою виокремлення модулів поетапного їх засвоєння. Основне призначення модульно-рейтингової системи – забезпечення належного поточного контролю роботи студента впродовж всього терміну вивчення курсу «Основи правознавства» та надати об'єктивну інформацію про його успішність.

Норми організації та проведення рейтинг-контролю з дисципліни «Основи правознавства» включають такі методи контролю:

- Вхідний рейтинг-контроль. Здійснюється перед початком вивчення дисципліни «Основи правознавства» і полягає в тестуванні, спрямованому на встановленні рівня залишкових знань з тотожних дисциплін.

- Поточний рейтинг-контроль здійснюється без спеціального переривання занять у формі виконання практичних робіт, оцінки виступів на семінарських заняттях, контрольних робіт, індивідуальних типових і творчих завдань, рефератів тощо.

- Рубіжний (проміжний) рейтинг-контроль являє самостійну форму контролю у структурі змістового модуля. Проводиться наприкінці вивчення змістового модуля.

- Підсумковий рейтинг - контроль є формою контролю в рамках підсумкового модулю і передбачає надання часу на самостійну підготовку, включає загальні питання з дисципліни і спрямований на визначення загальнодисциплінарного рівня знань. Проводиться у формі модульного контролю.

- Добір балів – це перевірка знань студентів, які бажають відпрацювати пропущені заняття (з поважної причини) чи підвищити рейтинг.

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ КОНТРОЛЮ НА ЗАЛІК

1. Поняття, сутність та зміст конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.
2. Соціальне призначення конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні.
3. Історичний розвиток інституту конституційних прав, свобод та обов'язків в Україні.
4. Принципи конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні.
5. Система конституційних прав і свобод людини і громадянина.
6. Класифікація конституційних прав і свобод людини і громадянина.
7. Система гарантій конституційних прав і свобод. Організаційно-правові та нормативно-правові гарантії.
8. Міжнародно-правові гарантії конституційних прав і свобод.
9. Поняття, особливості та конституційно-правова регламентація особистих (громадянських) прав та свобод, людини і громадянина.
10. Конституційно-правовий зміст права на життя.
11. Співвідношення права на життя та права на евтаназію.
12. Право на повагу до гідності, на свободу та особисту недоторканність: проблеми міжгалузевих правових регулювань. Право людини на захист своєї гідності і доброго імені.
13. Право на недоторканність житла: конституційно-правова характеристика.
14. Право на свободу світогляду та віросповідання. Закон України "Про свободу совісті та релігійні організації".
15. Поняття та ознаки політичних прав і свобод людини і громадянина.
16. Право на свободу об'єднання у політичні партії (Закон України "Про політичні партії в Україні").

17. Соціальне значення права на об'єднання у політичні партії в умовах політичної реформи в Україні.
18. Право громадян на участь в управлінні державними справами.
19. Конституційні форми реалізації права на участь в управлінні державними справами.
20. Право на мирні збори, мітинги, походи і демонстрації: проблеми конституційно-правової регламентації. Порядок реалізації та підстави обмеження щодо реалізації цього права.
21. Право на звернення до органів державної влади та самоврядування.
22. Механізм реалізації права громадян на звернення на міжнародному, загальнонаціональному та регіональному рівні.
23. Захист конституційних прав і свобод у Європейському Суді з прав людини.
24. Економічні права та свободи людини і громадянина: поняття та особливості конституційно-правового закріплення в національному законодавстві.
25. Конституційно-правові засади права на приватну власність. Підстави і порядок примусового відчуження об'єктів права приватної власності.
26. Способи захисту права на приватну власність.
27. Право на підприємницьку діяльність: особливості конституційно-правової регламентації. Коло осіб, щодо яких підприємницька діяльність обмежується законом.
28. Гарантії здійснення підприємницької діяльності.
29. Антимонопольна політика держави.
30. Права громадян як споживачів. Закон України "Про захист прав споживачів".
31. Конституційно-правовий зміст права на користування об'єктами державної та комунальної власності.
32. Поняття, сутність та зміст соціальних прав і свобод людини та громадянина.
33. Конституційно-правові способи захисту соціальних прав і свобод.
34. Право на об'єднання в професійні спілки: конституційно-правове закріплення.
35. Право на страйк: конституційно-правовий зміст.
36. Конституційно-правовий зміст та структура права на соціальний захист.
37. Система соціального забезпечення громадян в Україні.
38. Пенсійне забезпечення. Конституційно-правовий зміст пенсійної реформи в Україні.
39. Право на житло: конституційно-правова характеристика.
40. Право на достатній життєвий рівень: проблеми гарантування і забезпечення Українською державою.
41. Право на охорону здоров'я: соціальний і економічний аспекти.
42. Право на медичну допомогу та медичне страхування: проблеми практичної реалізації.
43. Конституційно-правові засади права на безпечне для життя і здоров'я довкілля.
44. Культурні права та свободи людини і громадянина: поняття, особливості та законодавче закріплення.

45. Конституційне закріплення права на освіту.
46. Система та рівні освіти в Україні. Права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу.
47. Основні напрями реформування освіти в Україні.
48. Вища освіта в контексті Болонського процесу.
49. Мовна політика в Україні: необхідність захисту і розвитку державної мови.
50. Право на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності: поняття та конституційно-правова регламентація.
51. Свобода літературної, художньої наукової і технічної творчості.
52. Зміст правового захисту інтелектуальної власності громадян, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів.
53. Поняття, сутність та зміст екологічних прав і свобод людини та громадянина.
54. Право на доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя, з питань, що стосуються довкілля (Організація Конвенція ЄЕК ООН, 1998, ратифікована Україною 1999).
55. Конституційні обов'язки громадян: правова сутність, зміст та конституційно-правова регламентація.
56. Види конституційних обов'язків в Україні.
57. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів як один з основних обов'язків громадян України.
58. Конституційний обов'язок не заподіювати шкоди природі та культурній спадщині, відшкодовувати завдані збитки.
59. Конституційно-правовий зміст обов'язку людини і громадянина сплачувати податки і збори.
60. Інститут Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
61. Право на звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Порядок звернення до Уповноваженого за захистом своїх прав. Процесуальні строки розгляду справ Уповноваженим.
62. Акти Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
63. Захист конституційних прав і свобод в судових органах. Право на правосуддя.
64. Роль Конституційного Суду України в процесі реалізації, охорони та захисту прав, свобод і обов'язків, закріплених Конституцією України.
65. Форми та порядок звернення громадян України та інших осіб до Конституційного Суду України. Документальне оформлення звернення до Конституційного Суду.
66. Міжнародна інституціональна правозахисна система: загальна характеристика.
67. Роль діяльності Європейського суду з прав людини в забезпеченні конституційних прав і свобод людини і громадянина в Україні.
68. Правова сутність факторів ефективності розвитку інституту конституційних прав, свобод і обов'язків людини і громадянина.
69. Основні види факторів ефективності розвитку інституту конституційних прав, свобод і обов'язків людини і громадянина.

70. Політичні, соціально-економічні, національно-культурні фактори ефективності розвитку інституту конституційних прав, свобод і обов'язків людини і громадянина.

71. Розвиток інституту конституційних прав, свобод і обов'язків в умовах глобалізації, інтеграції та інтернаціоналізації.

72. Роль євроінтеграційних процесів в інституціоналізації міжнародного та національного соціально-правового механізму забезпечення прав і свобод людини і громадянина в Україні.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль знань		Модульний контроль	Сума
Контрольний модуль 1		20	100
Змістовий модуль 1	Індивідуальне завдання		
30	20		
Змістовий модуль 2	30		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)		Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)		
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)		Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Об'єктом рейтингового оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого перевіряється під час контролю.

Критерії комплексного оцінювання доводяться до студентів на початку викладання навчальної дисципліни.

Максимально можлива бальна оцінка, яку може набрати студент за всі модулі дисципліни і екзамен, дорівнює 100 балам.

Критерії оцінювання на семінарських заняттях:

- **5 - 4 бали** виставляються студенту тоді, коли всі завдання виконані правильно, у відповідності до вимог;
- **3 бали** виставляються студенту тоді, коли він виявляє розуміння основних понять, положень і фактів, проте завдання виконані не в повному обсязі або містять помилки;
- **2 бали** виставляється студенту тоді, коли домашня підготовка та завдання виконані частково.
- **1 бал** виставляється студенту тоді, коли домашня підготовка та завдання виконані на низькому рівні.

Бальна система застосовується для стимулювання активності студентів (максимально 4 бали).

Ця система балів вводиться з метою заохочування студентів до планомірної, систематичної роботи по вивченню теоретичного матеріалу, передбаченого даною дисципліною.

Студент виконує модульну контрольну роботу, яка оцінюється - **максимум 5 балів.**

Модульний контроль складається з тестових завдань:

- 1.100 - 90% правильних відповідей – **5 балів.**
- 2.80 - 70% правильних відповідей – **4 бали.**
- 3.60 - 50% правильних відповідей – **3 бали.**
- 4.40 - 30% правильних відповідей – **2 бали.**
- 5.20% правильних відповідей – **1 бал.**

Критерії оцінювання виконання і захисту студентом індивідуального завдання (20 балів)

1. Цілісність, систематичність, логічна послідовність викладу матеріалу - **максимально 4 бали.**
2. Повнота розкриття питання - **максимально 4 бали.**
3. Уміння формулювати власне ставлення до проблеми, робити аргументовані висновки - **максимально 3 бали.**
4. Опрацювання сучасних наукових інформаційних джерел - **1 бал.**
5. Правильність оформлення роботи - **максимально 2 бали.**
6. Захист виконаного індивідуального завдання - **максимально 4 бали:**
 - 4 бали** – відповідь бездоганна за змістом, студент вільно володіє матеріалом, чітко і повно відповідає на запитання викладача;
 - 3 бали** – відповідь розкрита, студент вільно володіє матеріалом, але містить деякі неточності та помилки;
 - 2 бали** – відповідь повна, студент допускає помилки в основних питаннях;
 - 1 бал** – студент у загальній формі орієнтується в матеріалі, відповідь неповна, поверхова.
7. Виконання роботи на електронному носії **максимально 3 бали:**
 - 3 бали** – презентація роботи;
 - 2 бали** – електронний варіант тексту з рисунками та таблицями;
 - 1 бал** – рукописний варіант роботи.

13. Методичне забезпечення

1. Віхляєв М.Ю. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні: Навчально–методичний посібник для студентів II курсу юридичного факультету. – Запоріжжя: ЗНУ, 2011. – 84 с.
2. Віхляєв М.Ю. Конституційні права та свободи людини і громадянина в Україні: Методичні рекомендації для студентів II курсу юридичного факультету. – Запоріжжя: ЗНУ, 2010. – 88 с.
3. Верлос Н.В. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні: робоча програма. – Запоріжжя: ЗНУ, 2016. – 16 с.

14. Рекомендована література

Основна:

1. Всеобщая декларация прав человека (на украинском, русском, и английском языках) // Юридический вестник. – 1998. – № 4. – С. 5 – 16.
2. Европейская Конвенция о защите прав и основных свобод // Юридический вестник. – 1998. – № 4. – С. 17 – 18.
3. Колодій А.М., Олійник А.Ю. Права людини і громадянина в Україні: Навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 336 с.
4. Конституція України: Офіц. текст: Коментар законодавства України про права і свободи людини і громадянина: Навч. посібник / Авт.-упоряд. М.І. Хавронюк. – К.: Парламент. вид-во, 1999. – 544 с.
5. Конституційне право України: Підручник / За заг. ред. В.Ф. Погорілка. - К.: Наукова думка, 2006. – 344 с.
6. Кравченко В.В. Конституційне право України: Навчальний посібник. – 4-те вид., випр. та доп. – К.: Атіка, 2009. – 568 с.
7. Лисенков С.Л. Основи конституційного процесуального права України: Навчальний посібник. – К.: Юрисконсульт, 2007. – 270 с.
8. Общая теория прав человека. Руководитель авторского коллектива и ответственный редактор доктор юридических наук Е.А. Лукашова. – М.: Издательство НОРМА, 1996. – 520 с.
9. Права человека. Учебник для вузов. Ответственный редактор – член.-корр. РАН, доктор юридических наук Е.А. Лукашева. – М.: Издательство НОРМА, 2004. – 576 с.
10. Рабінович П.М., Хавронюк М.І. Права людини і громадянина: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2004. – 464 с.
11. Тодика Ю.М. Конституційно-правовий статус людини і громадянина в Україні / Ю.М. Тодика, О.Ю. Тодика. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 368 с.
12. Дженіс М., Кей Р., Бредлі Е. Європейське право у галузі прав людини: джерела і практика застосування. Пер. з англ. – К.: “АрТек”, 1997. – 624с.
13. Рудик Г.А. Конституційна реформа в Україні: проблеми та перспективи. – К.: Атіка, 2006. – 256 с.

Додаткова:

1. Батанов О. Місцевий уповноважений з прав територіальної громади в механізмі захисту прав людини (проблеми теорії та практики) // Право України. – 2001. – № 2. – С. 43 – 46.
2. Бернхардт Р. Европейский Суд по правам человека в Страсбурге: новый этап, новые проблемы // Государство и право. – 1999. – № 7. – С. 57 – 62.
3. Биков О. Внутрішньодержавні нормативно-правові гарантії забезпечення прав та свобод національних меншин в Україні // Право України. – 2000. – № 8. – С. 51 – 55.
4. Бойко В.Ф., Євдокимов В.О., Юлдашев О.Х. Право людини на правосуддя (Судове право України): Навч. посіб. – К.: “Варта”; МАУП, 2003. – 256 с.
5. Болотіна Н. Право людини на соціальне забезпечення України: проблеми теорії і понять // Право України. – 2000. – № 4. – С. 35 – 43.
6. Бородін І. Права та свободи громадян, їх класифікація, гарантії реалізації // Право України. – 2001. – № 12. – С. 32 – 34.
7. Бородін І. Функціональні обов’язки прав прокуратури у сфері забезпечення прав людини і громадянина (загальний нагляд, представництво інтересів громадян) // Право України. – 2000. – № 7. – С. 46 – 48.
8. Бородін М. Конституційне право громадянина на звернення до суду за захистом своїх прав // Право України. – 2000. – № 8. – С. 65 – 66.
9. Грицкевич С. Екологічні права в системі конституційних прав людини і громадянина // Право України. – 2001. – № 8. – С. 54 – 57.
10. Додина Е. Легалізація общественных организаций в Украине // Юридический вестник. – 2001. – № 3. – С. 134 – 137.
11. Карпачова Н. Правовий статус українських трудових мігрантів та стан дотримання їхніх прав і свобод // Юридична Україна. – 2003. – № 5. – С. 60 – 68.
12. Колісник В. Деякі питання реалізації національно-культурних прав особи // Вісник Академії правових наук України. – 2000. – № 3. – С. 41.
13. Колісник В. Про визначення поняття правового статусу національних меншин та його головних елементів // Вісник академії правових наук України. – 2002. – № 2. – С. 28 – 34.
14. Крусс В.И. Личностные («соматические») права человека в конституционном и философско-правовом измерении: к постановке проблемы // Государство и право. – 2000. – № 10. – С. 43 – 50.
15. Крутов В. Національна безпека України в ХХІ ст. // Україна – НАТО. – 2006. - № 3. – с. 5 – 20.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.rada.gov.ua> - Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua> - Офіційний портал Кабінету міністрів України.
3. <http://www.president.gov.ua> - Офіційний сайт Президента України.

4. <http://www.nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека ім. Вернадського.
5. <http://jurconsult.net.ua> - Всеукраїнський юридичний портал